TÜRKİYE
MADEN İŞ SENDİKASI
VIII Bölge Temsilciliği
Karabük
Sayı:

SENDİKA

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Yıl: 2, Sayı: 27

22 Aralık 1967

Fiatı: 25 Kuruş

Sayın Av. Nebil Varuy
Vakıflar han kat:1
Sirkeci/İstanbul

N. Varuy tarafından TÜSTAV'a bağışlanmıştır

HAK ve KADER

«Uygulamada mademki kuvvetli olan haklı oluyor, öyleyse işçiler, köylüler, dar gelirliler ve tüm sömürülenler haklarını almak için mutlaka kuvvetli olmak zorundayız. Başkaca yollar, sömürünün devamı için bir oyalamadır»

İnsanların doğarken hür ve eşit doğduğu söylenir. Bu düşünce doğru ise dünyamızdaki bu eşitsizlik nerden geliyor, niçin bir yanda villalar yatlar ve milyonlarla, birlikte üzerinde yürümekle sonu bir günde bulunamayan kilometrelerce araziye sahip şahane yaşayan insanlar varken; diğer yanda bir dilim ekmeğe muhtaç, gecekondu dahi bulamayan, bir karış toprağa sahip olmayan zavallı ve sefil insanlar var?

SELİM SEDA

Niçin on yaşından başlayıp, ölünceye kadar fabrika köşelerince gece gündüz çalıştığı halde ,hayatında özlediği şekilde bir sahil boyunda geri dönüşte aç kalacağını düşünmeden rahat bir tatil geçiremeyen işçiler ve onun yanında telefonla ve o işçilerin sırtından milyonlar kazanan insanlar var?

Tabiatın ve Allahın bu eşitlik prensibine kimler karşı durmuş ve bu düzeni kimler yıkarak kendi çıkarlarına uygun hale sokmuşlar?

Kulun kula köle olmasını uygun görüp hayvan kullanır gibi insanları köle olarak kullanmışken kölenin çocuğu da mutlaka köle olur diyen korkunç zihniyeti kabul ettirerek aldığı köleleri çiftleştirip onlardan doğanlarıda tıpkı hayvanların üremesi ile malı artan sürü sahibi gibi kullanma hakkına sahip olup onların çokluğu ile itibar ve para sahibi olanlar kimler?

Bir yandan sömürdüğü insanları dini baskı altında tutarak o zavallıların kendi acıklı ve sefil durumlarının nedenlerini düşünüp direnmelerine mani olmak için mülk Allahındır ve Allah malı istediğine verir, bu dünyada fakir olan öbür dünyada zengin olur gibi sözlerle onların dikkatleri ni başka yönlere çekerken kendileri Allahın dedikleri mülkün tamamına tek başlarına sahip çıkmak isteyen ve öbür dünyada zengin olmayı akıllarının kenarından dahi geçirmeyen kimler?

Kimler senin yoksulluğuna, ezilmişliğine, aç kalma sömürülmene kader ve alın yazısı diye seni uyutan?

Görülüyor ki, emek ve insanlık düşmanları kendi çıkarlarını devam ettirmek için büyün hak hukuk ve kuralları yıkmış kendi çıkarlarına uygun kalıplara sokmuştur.

Bütün dünyada kuvvetli olan haklıdır prensibi uygulanmaktadır.

İnsan hakları evrensel be-

(Sonu S. 3 de)

Başyazı

Sınıf Bilincine Varmak Zorundayız

M. Nuri AYVALI

Yurdumuzda kesinkes iki dınıf vardır: Biri burjuva, diğeri emekçi sınıf. Burjuva sınıfı genellikle şu işlerde bulunurlar: İthalat, ihracat, bankacılık, sigortacılık, dış sermaye ile ortaklık, fabrikatörlük müteahhitlik tefecilik vb. Bu sınıfın elinde geniş çiftlikler, apartmanlar, maden ocakları, taşıt araçları, fabrikalar vs. vardır. Bütün bunların yanında burjuvalar siyasal iktidara da hakimdirler. Mevcut siyasal örgütten biri hariç hangisi iktidara gelirse onlar için değişen bir şey yoktur. Çünkü hepside onların kontrolu altında bulunan siyasal örgütlerdir. Bugüne dek siyasal güçleri hep ellerinde bulundurdukları için bütün yasalar onların çıkarlarını korumayı temel ilke olarak kabullenirler. Kendi sınıfları dışındakilere verdikleri bir takım haklar varsa bu onların kendi sınıfı dışındakilere verdiği, daha doğrusu vermek zorunda kaldığı tavizdir. Zaman ve ortamın durumuna göre bu hakları geri alırlar, yahut birazcık daha genişletirler. Ama hiç bir zaman kendi sınıflarının çıkarlarını baltalayacak biçimde kanun çıkarmazlar. Hatta kendi sınıflarının çıkarları ile diğer sınıfın çıkarlarını denk getirmeye bile hiç bir zaman razı olmazlar. Bu, insanoğlunun bencilliğidir birazda.

Emekçi sınıfa gelince: Bunlar genellikle burjuva sınıfının işyerlerinde çalışılar; köylerde oturanları avuç içi kadar topraklarını işleyerek karınlarını doyur maya çalışırlar ama doyuramazlar. Köylerde oturanların altı, üstü toprak, sığırlarla yanyana barınılacak durumda evleri, kentlerde oturanların birer odalı gecekonduları vardır. Ama elektriği, suyu yok tabii. Burjuvanın fabrikasında çalışan emekçilerdir, çiftliğinde çalışan emekçilerdir, taşıt araçlarında, alım satım mağazalarında, inşaatlarında, hasılı her bir işlerinde çalışan emekçilerdir. Onlar söker yerin yedi kat altından madeni, kömürü, onlar yapar gök delen apartmanları, bezleri

(Devamı S. 3 de)

EREĞLİ OLAYLARI ve İŞÇİ SENDİKALARI

Yazan: Doç. Dr. Osman N. KOÇTÜRK

Ekim ayının ilk günlerinde Ereğli Kömür İşletmesi işçileri arasında bazı zehirlenmeler olmuş, yapılan incelemeler sonunda Dünya Sağlık Teşkilâtı (WHO) tarafından işçilere verilmiş olan etlerden ileri geldiği anlaşılan olay, bir rezaletin başka bir rezaletle kapatıldığı iyi bilinen Türkiye'mizin hayu, huyu içinde unutulmuş veya unutturulmuştur. İşçinin sağlığından çok işletmenin çıkarlarını düşünenlerin, Zonguldak Belediyesi Kimya Laboratuvarı tarafından verilen ve gerçeğin tam kendisi olduğu anlaşılan raporu, çürütmek ve bildiklerini eskiden olduğu gibi sürdürmek için, Sağlık Bakanlığı emrindeki «Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsü» ne baş vurduklarını ve buradan bir rapor aldıklarını tekrarlayan son olaylar dolayısiyle öğrenmiş bulunuyoruz.

Ancak rapor alanlarla, rapor verenler tam anlaşma halinde olsalar da bozuk etle beslenmeye mecbur edilln işçilerin, şunun bunun gönlü oldun diye kokmuş eti sineye çekmeleri mümkün olmadığından, olaylar yeniden patlak vermiş ve bu defa 350 kişi zehirlenmiştir. Gazeteler durumu ağır olan 18 kişinin hastahanede tedavi altına alındığını bildiriyorlar. Olup bitenler karşısında, işçi haklarını korumak için, kanunlar gereğince kurulmuş ve örgütlenmiş olan sendikaların da pek etkili olamadıkları, çırpınmalarına rağmen kimseye dert anlatamadıkları görülmektedir. Halkın zeytinyağına makine yağı karıştıranlar ile sucuklara hastalıklı at ve eşek eti karıştıranların ceza görmeden elini kolunu sallayarak aramızda dolaştıkları Türkiyemizde bütün uyarmaları kös dinleyerek «Ben böcekli buğdaydan yapılmış ekmeği yerim» yahutta «At eti besleyicidir» dedikten sonra koltuğuna yan gelip iktidarını sürdürmeye çalışanları harekete geçirmek halkın ve işçinin besini ile ilgilendirmek gerçekten güç bir iştir. Bundan dolayı biz zehirlenen arkadaşlarının hakkını aramak için çırpınan sendika yöneticilerini kınamıyoruz.

AÇIK PAZAR:

Artık iyi anlaştıkları ve ortaklaşa çalıştıkları herkes tarafından bilinen, iç ve dış çıkarcılar için bir açık pazar, kontroldan uzak bir ülke haline getirilmiş olan Türkiye'de yalnız kömür işçileri değil, bütün halkın sağlığı iyiden iyiye tehlikeye girmiş bulunmaktadır. Amerikanın CARE teşkilâtı tarafından ilkokul çağındaki masum çocuklara verilen süttozlarından Ege bölgesinde ardı ardına zehirlenmeler olmuş, kamu oyu ile TÖS'ün gösterdiği köklü tepki Sağlık Bakanlığını uygulamayı durdurmaya mecbur etmiştir. Fakat bir yandan da süttozlarının Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsünde tahlile tabi tutulduğu ve Ereğli'de işçileri zehirlemiş olan kokmuş et konserveleri gibi, bayat yahut zehirli süttozları için de bir rapor almak için çaba sarfedildiği duyulmuştur. Raporu alanlar ile raporu verenler, onlar ne derlerse desinler eğer bu besinler bozuk ise insanlara yedirmenin mümkün olamayacağını iyi bilmelidirler. Böyle olmasına rağmen akakara demekte israr gösterenler ve yabancılara yaranayım derken kendi insanlarının zehirlenmesine rıza gösterenler zamanı gelince kendilerine bazı sorular sorulacağını ve bunları cevaplandırmanın hayli güç olacağını unutmamalıdırlar.

Bir taraftan masum ilkokul çocuklarını bir taraftan da güç yaşama ve çalışma koşulları içinde hayatını tehlikeye koyarak kaloriferli apartmanlara kömür üretenleri yiyecekleri üzerinden zehirlemek, olayları küçümseyerek bu durumu böylece sürdürmek için kanunsuz çabalar sarfetmek affedilmesi güç bir iştir.

YETERSİZ ORGANİZASYON:

Devlet'in bu gibi olayları denetlemek ve kontrol altına almak için yeterli bir şekilde organize olmadığı bilinen bir gerçektir. Büyük çabalar sarfı ile Tarım Bakanlığında, Anayasanın (52) nci maddesince kurulmuş olan «Besin, Beslenme ve Gıda Kontrol Gurubu Başkanlığı» nın, ben böcekli buğdayı yerim deyen Tarım Bakanı

(Sonu S. 4 de)

BİR SENDİKACI ÖLDÜRÜLDÜ

Osman K. AKOL

I

Ölüm bir acı gerçek ve de çok korkunç birşey. Hele bu ölüm sıhhat dolu ve neşe içinde, bir dostla çıkılan av partisinde, ansızın ve arkadan sıkılan kurşunlarla olursa, korkunçluktan da öte bir anlama bürünüyor.

Tahir'in ölümü böylesine oldu. Onu en yakın iş arkadaşı, genel sekreteri öldürmüş deniliyor. Ve cani olduğu söylenen kişi bulunamıyor. Eğer Tahir'in öldürülmesi, Kıbrıs bunalımına raslamasaydı,* geniş yankılara yol açabilir, üzerinde ciddi yorumlar yapılabilirdi. Oysa bu korkunç cinayet üzerinde hiç de durulmadı. Tahir'in öldürülmesi olayını, İstanbul gazetelerinin Ankara büroları bile veremediler.

Tahir, anlı şanlı, isimli resimli bir kişi değildi. Kızılcahamam köylüklerinden birinde doğmuştu. Ankara'da Atatürk Orman Çiftliğindeki Onuncu Yıl yatılı ilkokulunda okumuş, Gazi'yi tanımış, onun elini öpmüş, fukara bir köy çocuğu idi.

Ortaokula gidememiş, yapı işçisi olmuştu. 27 Mayıs ihtilâli onu, Ulus'taki Rüzgârlı sokağın bir kahvesinde kurulan Yapı-İş Sendikasının başkanı olarak bulmuş-

(Sonu S. 4 de)

YARARLI YAYINLAR

YILDIZ OSMANOĞLU

AŞIK İHSANİ KİMDİR — Ayhan Yetkiner'in hazırladığı bu kitap, Aşkı, şiiri, Anadoluyu, Anadolu insanını, halkı, köyü kenti ve her şeyi anlatır gibi duyurmaktadır.

Kitap 144 sayfa, fiatı 5 liradır.

İsteme yeri: Tekin yayınevi, Ankara Cad. No. 51 - İstanbul.

Bu kitabı okumadan da sorsalardı bana, Aşık İhsani kimdir diye, şöyle yanıtlardım: Aşık İhsani, aşktır, şiirdir, Anadoludur, Anadolu halkıdır, köydür kentdir, toplum sorunlarıdır eylemdir, kavgadır, baltadır, Anadolu insanının tertemiz özüdür ve her şeydir..

Şimdi de bu anlayışım değişmedi. Koca aşığı çok eskiden bir kez gördüm. Sazı elinde, sakalı yüzünde, Güllüşah'ı yanıbaşındaydı. Hem okuyor, hem çalıyordu. Bir ozan dostum vardı yanımda kolumu dürttü. Kalabalığın içinde şöyle fısıldadı:

— Yunus'dan, Karacaoğlan'dan, Dadaloğlu'ndan, Pir Sultan Abdal'dan ve Aşık Veysel'den utanıyorum, dedi.

— Hayır, diye itiraz ettim, hayır...

— Canım halkı bilmiyor adam, diye sözüne devam etti o, canım halkı bilmiyor adam..

— Ya halkı öğrenirse adam, ya aşama yaparsa adam, ya kişiliğini kazanırsa diye mırıldandım. Ya aşama yaparsa adam?..

— Ya aşama yaparsa adam, diye mırıldandı ozan dostum, ya halkı öğrenirse, halk olduğunun bilincine varırsa!....

Kaskatı, dimdik durduk. Aşığın gözlerinin içine bakıyorduk.. Kıvılcım kıvılcımdı gözleri!.. yanık bir sesi vardı. Parmakları, sazın tellerine dokunan parmakları dipdiriydi, hünerliydi. Hem gerimize dönüp dönüp bakıyorduk, hem de Aşık İhsani'nin çevresini saran kalabalık arasından sıyrılmaya çalışıyorduk. İlkin arkadaşım söze başladı.

— Haklısınınz, bu adam çevresini saran halkın dertlerini, sorunlarını bir öğrenmiye görsün. Ağaların, burjuvaların ipi, yuları durdu ramaz. Bu adam kişiliğini kazanmıyagörsün...

— Kişilik çok önemli, dedim. Kişilik çok önemli, bilinçlenmek çok önemli, birkez bilinçlensin hele. Halkın çevresini neden sardığını bir kez anlasın hele.

Ozan arkadaşım Yunus Emre'den şiirler okumaya başladı. Okudu. okudu.. Bir kez daha okudu. Sonra birdenbire durdu ve dedi ki:

— Aslına bakılırsa ben halk ozanlarını çok severim. Gerçek ozan onlar. Gerçek şiir onların söyledikleridir. Sanat dergilerinin etkisi altındayım herhalde. Halk ozanlarından umudum kesikti doğrusunu isterseniz. Çırıl çıplak, yalınayak Anadolumu uzunca bir süre düşünürüm artık. Onun sefaletini, halk ozanlarına gebe oluşu şeklinde yorumlarım.

Gözlerim çipil çipil olmuştu. Birdenbire avazım çıktığı kadar bağırdım:

— Anadoludan umudu kesmemeli..

İkimiz birden aynı tümceyi fısıldadık bir boşluğa doğru:

— Anadolu'dan..
umudu...
kesmemeli..

Sonra yıllar yılı kovaladı; yolların üzerine oturdu. Anadolu'dan. Anadolu insanından bir haber veren ozan halk ozanı çıkmadı. Akşam gezintilerimizde o caddeden geçerken Aşık İhsani'yi anımsardık. Ama o henüz halktan yana söylemiyor, sazının tellerine halk sorunlarına ilişkin bir tarzda dokunmuyordu.

Birgün, ümitli olduğumuz bir gün «Ağalı Dünya» çıkageldi. Gözlerimiz kıvılcım kıvılcım oluverdi. O kitap, okumakla bitmedi bir türlü. Sonra «Yazacağım» ı okuduk bir o kadar da.

Artık bu dönemde Aşık İhsani büyük aşamalar yapmış, halkın ozanı olduğunun farkına varmıştı. Sınıfının bilincine varmıştı, gerçekten halktan yana olan şiirlerini sazının tellerinde diriltiyordu. Onun büyük aşama ertesindeki şiirlerinde haksızlıklara karşı dikelme, karşıkoyma, kavga vardı. Bu sömürülen insanların uyanmasının en güzel örneği idi. İhsani'nin Kelağası, Yaşar Kemal'in İnce Memet'teki Abdi ağasından az sıracalı değildi. Halk yavaş yavaş ağaları, Burjuva kompradorlarını ve yabancı emperyalist ortaklarını anlıyordu. Halk ozanları bu yanışın bayrağını çağımızda Aşık İhsani'nin kişiliğinde eline aldı!..

Ve Aşık İhsani, haksızlığa karşı baltasını sallamaya başladı..

Nerden nereye geldik. Aşık İhsaniden bir şiir bile okumadan. Oysaki Ayhan Yetkiner'in hazırladığı «Aşık İhsani kimdir» adlı kitabı tanıtacaktık okuyucularımıza. Öyle sanıyoruz ki bütün okuyucularımız hep bir ağızdan, haykıracaklardır:

— Aşık İhsani'yi tanımayan mı var?

Ama ona ait bütün kitapları alıp okumadan kimse edemiyecektir. Çünkü Aşık İhsani artık yanık yüzlü Anadolu halkı, köyü, köylüsü ve sömürülen insanıdır. Yani onun dimdik, dağ gibi bir halk ozanıdır. Bilinçli ve uyanık...

SAPI U.S.A.'LI KAZMA

M. BAŞARAN

Köy odası önündeki topluluğu görünce canım sıkıldı: Tamam dedim, birinin beli büküldü gene. Ya ineği gitmiştir, ya öküzü.. Büyük baş hayvan ölümü yıkım mı yıkım. Hele böyle iş vakti..

On gündür ölüyordu. Sapasağlam hayvan sığıra giderken, ya da dönerken düşüveriyordu. Bıçak yetiştiremiyorlardı kesmeğe. Her yaz böyleydi. Baytara maytara haber vermek bir işe yaramıyordu.

Sokuldüm. Çok şükür öyle bir şey değildi. Saplarına kırmızı boyayla U.S.A. yazılmış bir kazma kürek, bir de tırmık duruyordu yerde. Şaşırdım. Nesine bakıyordu kalabalık bunların acaba? Düpedüz bildiğimiz kazma kürekti. Bir sapları değişikti. Bizim demirci Ahmet usta bile yapabilirdi böylesini...

«Noluyor, ne var burda? dedim, Bacak Mustafa'ya..

«Saplarını görmüyor musun saplarını?

Bir kez daha yerde duran araçlara baktım. Markalı olmalarından başka bir özellikleri yoktu.

Bacak güldü:

«Amerikadan getirilmiş bu kazma kürek dedi, saplarını merak etmiş bizimkiler...

Nazminin Ali açıkladı:

«Barış gönüllüsü deneme yapacak onu bekliyoruz. Yaman bir gavur ha!.. Durup durup birşeyler çıkarmağa çalışıyor Boyuna Amerikayı övüyor sonra. Bir buluş, bir icat yapmadın mı mektebi bitirmek yokmuş onlarda. Neler anlatıyor görsen. Ne görse resmini çekiyor. Bir makinası var seslerini alıyor bizimkilerin. Bir Yancıklara, bir Osmancığa bir Burgaza gidiyor hiç durduğu yok. Topraktan biriket yapacak şimdi de.

Gülerek geldi. Bekçiyle kâhya da yanındaydı. Boyası dökülmüş bir biriket makinası getirmişlerdi.

Gönüllü, gördüğü ilgiden memnundu. Kendinden emin bir hali vardı. Yapılacak işi tarif ediyor, kendisi de çalışıyordu.

Toprak kasıldı, elendi. % 10 oranında çimento ile karıştırıldı. Üç biriket dökülüp kurusun diye taş duvar üzerine bırakıldı.

Bacak:

«Abe Doglas dedi, ne işe yarayacak bunlar?

«Kuruyacak, çatlamadı, ev yapacak siz. Olacak sağlam hem de ucuz.

«Yahu ev yapacak kadar param oldu mu, uğraşmam ben bununla. Bizim Sülüş Ali iyi kerpiç keser, evlerimizin yarısının kerpicini o kesmiştir. Gel Ali Aga derim.. Daha güçlüysem Turgutbey'in altında tuğla ocağı var, Pınarhisarda da taş.

Gönüllü aldırış etmedi:

«Çatlamadı, olacak başka..

Dokuz aydır köyümdeydi. Ne yaptığını bilen yoktu. Bir

(Sonu S. 4 de)

Küçük Amerikacılar

Az beri gelin ağalar
Az beni dinleyin küçük beyler
Hepten susak kafalar

Falınıza bakarım
Turanıza bakmam
Yazınıza bakarım

Geçmişinizi karışık görürüm
Çiğ yiyorsunuz çok
Yarın
Belki sabaha yakın
Karnınız ağrıyacak

Küçük «a» lar
Küçük «b» ler
Komparador ağızlılar
Samcıklar
Ve de bu şiirden gocunanlar
Bir çift sözüm daha var
Ya bu deveyi güdün
Ya da sattırın gidin.

Ben söyledim falınızı
Kaşıyın kelinizi.

Celâl VARDAR

Ölü Muayene Zabıt Varakası Ve..

I

Başı kuzeye, ayakları güneye doğru,
Yorgun, uzanmış yatıyor.
Terlemiş bıyıkları, gür kısa saçlariyle
Onsekizlerinde bir erkek ölüsüyüm diyor.

«Elbiselerinden tecrit edildiğinde..
Sağ memesi altında kurşun giriş deliği.. »
O bize bakıyor, biz ona
Kim etmiş ki acep bu deliliği?
Sol başında ekmek torbası
Yanında sopası var.
Mintanında, pantolonunda
Çeşit çeşit yamalar...

Biz ona bakıyoruz. O bize
Biz huzursuz, o güleç
Kim yapmış bu deliliği?
Yanımızdan Karaçay tenbel tenbel akıyor.

Doktor, mâlum, okumuş adam
«Ölü soğukluğu teşekkül etmiş..» diyor.
Fakat yüzüne fazla bakmaya gelmiyor,
Gülüyor bize, vallahi gülüyor.

Yerle temas eden nahiyelerinde
Yer yer «ölü morlukları»
Daha genç, çocuk sayılır
Yok ağlayacak karısı, çocukları.

«Netice ve ölüm sebebi:
Kurşunun tevlit ettiği iç kanama..»
Dudaklarında yarım kalmış bir türküden:
«....Söylemeyin anama.»

«Başka yapılacak iş kalmadığından..
Defnine ruhsat verildi,
Muhtara teslim edildi,
İşbu zabıt imza edildi...»

Subutay KARAHASANOĞLU

Gerçekçi GÖZÜYLE

Kıbrıs Sorunu Üzerine Düşünceler

VAHİT IRGAT

Yıllardan beri Kıbris sorunu üzerinde çok konuşuldu, çok yazıldı. Ama bu konuda düşünüp de Kıbrıs sorununun köküne bir türlü inilmedi. Bu sorunumuzun köküne inmek için ilkin «Neden?» sorusu sorulmalı, sonra bu soruyu çözümleyen matematiksel bir yola girilmeli ve kişioğlu elini şakağına dayayarak günlerce düşünmelidir. En sonunda çok önemli bir noktaya gelinecektir; bu noktada sorunlar birbirine karışmış, arap saçına dönmüştür. Ama bütün bunlara karşın bir sonuca varmamak imkânsızdır.

İkinci dünya savaşından sonra en çok sözü edilen devlet, Birleşik Amerika devletiydi. İlkel sömürü düzeni, İngiliz, Fransız, Portekiz ve İspanyanın elinden daha modernleşmiş bir şekilde Amerikalıların eline geçiyordu. Amerikalılar ilk plânda ilkel sömürü düzeninin iflas ettiğini anladılar ve «minareyi çalan kılıfını hazırlar» anlamındaki çarpık düşünce tarzına uygun bir yol tutarak sömürü düzenini uygarlık, özgürlük, demokrasi, insan hakları adına dünya kamu oyunun gözünden kaçırdılar ve kendi hesaplarına uygun bir şekle getirerek ve kapitalizmin metodlarında birtakım değişiklikler yaparak Emperyalizmin kurnaz ve usta eylemine geçtiler. Bu şekilde geri kalmış ülkelerin hakları, kanı bozuk Burjuva artıklarının satınalınması ile uyutulmaya başlandı. Emperyalizmin elini uzatamadığı ya da tam tamına içine, özüne giremediği bir Türkiye vardı. Kıbrıs da o sırada İngilizlerin elinin altında bulunuyordu. Türkiyeyi oyalamak icin bir konu vardı ve bulundu: Kıbrıs sorunu. Amerikalılar için bu konuyu ortaya atmak zor bir iş değildi. İngilizler ekonomik bir baskı ile adayı terkedebilirdi. Uyguladılar, bu sorun ortaya çıktı; artık ortadoğunun uyuyan uluslarının yanı başında uyanmaya yüz çevirmiş iki ülke bu konu ile oyalanabilir ve uyutulabilirdi. Türkiye ve Yunanistana Kıbrıs konusu yüzünden büyük harcamalar yaptırılabilir ve ekonomik sıkıntılara sokulabilirdi. Böyle bir uygulama sonunda, zaman zaman Amerikanın keyfi için boşa giden çalışma ve çabalar harcanmıştır. Ama bu iki ülke bir türlü Amerika emperyalizminin bu oyununu anlıyamamıştır.

Ama Amerikanın engelleme çabalarına karşın, bu iki ülkede uyanma, sağduyu Amerikanın ortadoğudaki oyununu bozacak şekilde fikir akımları şeklinde gelişiyordu. Yunanistanda solcu partiler seçmenlerin % 58 oyunu sağlayacak duruma gelmişti. Amerikalılar Yunanistandaki bu uyanışı önlemek bu hareketin önüne duvar çekmek zorunda idiler ve işin kolayını buldular. Bir ihtilâlle kendi oyuncakları olan askeri cuntayı kurdular. Bir de baktılar ki, Türkiyede sol akım, tarihi gelişmeye uygun bir biçimde beklenenden daha hızlı gelişiyordu. Amerika emperyalizminin gitgide foyası meydana çıkıyordu. Türk ulusunu bir süre daha oyalamak için ne yapmak gerekiyor diye düşündüler ve işin kolayını Yunanistandaki cunta ne güne duruyordu. Kıbrısta karışıklık çıkarttırmalı. Sonra arabulucular göndererek işi yatıştırmalı... uyguladılar ve başarıya vardılar.

Amerika bunu neden yapıyor acaba? yapar ya: çünkü Amerika önümüzdeki yıllarda büyük bir ekonomik krize girecek, bu krizden kurtulmanın tek bir yolu vardır. Yunanistan, Türkiye ve diğer Nato devletleri ile diğer Ortadoğunun geri kalmış ülkelerini elinin altında bulundurmak ve sömürerek bu krizi atlatmak. Kıbrıs sorununun kökü bu platformun dışında bir yerde değildir. Amerika emperyalizmini anlamayıp uyanmayan uluslar, bu demir ökçenin altında ezilecek ve daima oyuna geleceklerdir.

Bu demir ökçenin pençesinden kurtulmanın tek bir çıkar yolu vardır: Amerika emperyalizminin elini ayağını bu ülkeden kesmektir. Buna karşın bütün düşünceler, Türk ulusunun çıkarlarının dışında bir yerde, Atatürk ilkelerine de aykırı duran, Amerika tesirinde şartlanmış, kafaların ya da komprador emperyalizminin ortaklığını yapan hainlerin ürünüdür. Bunlardan artakalan her şey yalandır.

PROLETER

İşçinin ve Köylünün Aylık Dergisi

Bilimsel toplumcu politika izler

İşçi ve köylü arkadaş yazılarını yolla.

Altı aylık abonesi 5 liradır.

Adres: P.K. 258 — ADANA

Yapılan araştırmalara göre şişmanlar daha çok hastalanır ve daha çabuk hayata gözlerini yumarlar

ŞIŞMANLIK SIZI YALNIZ ÇIRKIN GÖSTERMEZ

SAĞLIĞINIZA DA ÇOK ZARARLIDIR

Doç. Dr. Osman N. Koçtürk sizin için yazdı

ŞİŞMANLIKTAN KURTULMA YOLLARI

Bol resimli 4 lira

İstanbul dağıtımı: Kemal Karatekin
Genel Dağıtım: Memleket Yayınları
Sanayi Caddesi, Demir İşhanı, Ankara

SAPI U.S.A.'LI KAZMA

(Sayfa 2 den devam)

ara gençlere İngilizce öğretmeğe niyetlenmiş, istekli çıkmadığından vazgeçmişti. Sonra Gezici Kurs öğretmeni Yaşar, gübreden bütan gazı elde etme işine merak salınca, teşkilâtından plân, bilgi getirtmişti. O iş fos çıkmıştı tabii. Topraktan biriket yapmayı deniyordu şimdi de.

Sayıları dört yüz kadardı Türkiyede. Yakında 800 kişilik, ardından da 1500 kişilik iki kafilenin daha geleceği söyleniyordu. Kasabalarda orta okulların liselerin İngilizce derslerine girdiklerini duyuyorduk. Köydekiler Köy Bakanlığına bağlıydı sözde. Binlerce kilometre ötelerden gelip buralarda çalışmayı göze aldıklarına göre hayli ülkücü kişiler olmalıydılar. Bazıları: «Adamlar gerçekten takdire layık, gelip köylerimizde oturabiliyorlar. Bizim aydınlar utanmalı bundan» diyordu.

Her halleriyle ilginçtiler doğrusu. Fırsattan istifade biraz konuşayım dedim..

Yetişme durumlarını sordum ilkin.

Üniversite öğrencisiymiş. Psikoloji okuyormuş. Halk eğitimi konusunda özel bir bilgi almamış. Bunu gereksiz buluyor üstelik. «Şu köylülere birşey öğretmek için ayrıca birşeyler öğrenmeye ne lüzum var?» der gibi bir hali var.

Peki dedim çalışmalarınıza hazırlık olmak üzere çevreyi, köyün toplumsal, ekonomik yaşayışını inceleyebildiniz mi? Sorunlarını biliyor musunuz? Neler yapmak istiyorsunuz burada? Bir plânınız, programınız var mı?

«İnceleme Ben inceleme yok. Toplum kalkınma konuşmak. Kahvede görüşüyoruz.

«Amerikalı Halk Eğitimi uzmanı Watson Dickermanın Türkiyede Halk Eğitimi raporunu inceliyebildiniz mi? Nasıl buldunuz?

«Eeee Uzman? Amerikalı? eee görmedim..

Hydrik deneyine ne diyorsunuz? Belli bir toplumsal çevreye ancak o topluluktan yetişen kimselerin etkili olacağını, onun dışından gelenlerin yararlı olamıyacağını söylüyor, o sonuca varıyor Hydrik...

«Siz çok soruyor.. Ben anlamıyor. Hydrik ben anlamıyor

Dünyanın gidişi hakkında neler düşünüyordu acaba gönüllü barışçımız? Politik görüşü neydi? Bir de onu yoklıyayım dedim:

«Nasıl Conson'ı beğeniyor musun? Kenediyi o vurdurmuş diyorlar ne dersin?

«Aha!. Politika yok.. Ben politika yok.

«İyi ama Amerikada Üniversiteler Vietnam savaşına karşı gösteriler yapıyormuş.

Parladı:

«Olamaz.. Hepsi değil. Bir grup öğrenciler onlar.

«Peki sen Amerikanın Vietnamda yaptığı vahşeti doğru buluyor musun bir barış gönüllüsü olarak?

«Vahşet yok. Amerika demokrasi kurtarıyor.. Olmaz. Olmaz.

Bacak Mustafa gülüyordu:

«Sıkıştırıp durma herifi yahu dedi, görüyorsun işte kazma sapı göstermeğe gelmiş o bize.

Köyüme traktörü, harman makinasını Köy Enstitüsü çıkışlı bir arkadaşım getirmişti. O şimdi Almanyada işçi. Görüyorsunuz yeri boş bırakılmış değil.. Doglas gönderilmiş yerine..

Biriketler mi? Ha onlar çatladı. Doglas başka şeyler denemeyi düşünüyor şimdi.

Sınıfın Bilincine Varmak Zorundayız

(Sayfa 1 den devam)

basmaları, kumaşları onlar dokur. Sözün kısası burjuvayı kapitalist eden emekçilerdir. O, yan gelir yatar; emekçinin ürettiği değerleri sazlarda, barlarda, Avrupalarda, çocuğunu üniversitelerde okutmakta, adamını mebus seçtirmekte har vurup harman savurur. Arkasından da:

— Bu düzen değişmeyecektir, bu düzenin değişmesine müsaade etmeyeceğiz diye de yüksek perdeden nutuklar atarlar.

E!... Peki, onlar kendi çıkarlarına uygun olan, emekçilerin ise yüzde yüz zararına olan bu düzenin değişmeyeceğini söylerken siz emekçiler ne düşünüyorsunuz? Bu düzende okuyamıyan çocuk sizin, doymayan karın sizin, iyi olmayan sayrı sizin, evsizlik sizin, ışıksızlık, susuzluk sizin. Hasılı bütün olanaksızlıkları size armağan (!) eden bu düzen hakkında düşünceniz ne? Eğer siz de onların, o «bu düzenin değişmesine müsaade etmeyeceğiz» biçiminde çıkan cılız sesine katılıyorsanız, suçunuz çok büyüktür. Türk emekçisi bilerek suç işlemez. Bilmeyene bildirmek bilenlerin görevidir. Herkes görev başına!

HAK ve KADER

(Sayfa 1 den devam)

yannamesini çıkarıp hak adalet ve hürriyet önderi geçinen Fransızlar hürriyet istiyorlar diye 7 sene Cezayirlileri kese kese bitiremedi. Kuvvetli olduğu için kendisini haklı buldu. Bir Macar milletini tanklar altında cayır cayır ezerken, Rusya da kuvvetliliğinin haklılığına dayanmıştı, kendisini dünyaya sulh meleği diye tanıtan Amerika hürriyet uğruna özgürlük uğruna seferber olan Vietnam halkını asrın en mütekâmil silâhları ile vahşice öldürürken hatta boyunlarına takılmak istenen esaret ve kölelik zincirini kabul etmeyip çiçek tutacak yaştaki elleri ile silâha sarılan yaşları 14-15 arasındaki Vietnamlı çocuklar ordusunu mitralyöz, Napalm bombası ve makinalı ile cayır cayır yakıp «onlar öldürülecek yaşta idiler» derken Kıbrısta dünyanın gözü önünde çocuklara varıncaya kadar vahşice ve hunharca öldürülen yurttaşlarımızın hakkını korumak isteyen Türk hükümetine dur diyenler yine kuvvetlinin haklı olacağına dayanmışlardı.

Bir ülkede ne kadar mükemmel kanunlar çıkarsa çıksın bu kanunlar mutlaka iktidardakilerin tuttuğu sınıf yararına işler, istediğiniz kadar haklı olun daima haklı çıkan yönetici mevkiinde bulunan sınıflardır.

İşte 274 ve 275 sayılı kanunlara nazaran Karabük olayları, işte Zonguldak olayları, işte Paşabahçe, pipeline, Pancar motor fabrikası ve demiryolu işçileri olayı işte Çorumlu temizlik işçileri olayı ve işte yeni iş kanunu ve geçim indirimi ile 440 sayılı kanun hepsi hepsi iktidarın lehine ve haklıların aleyhine sonuçlanmıştır.

Uygulamada madem ki kuvvetli olan haklı oluyor, öyle ise işçiler, köylüler, dar gelirliler ve tüm sömürülenler ve hak isteyenler haklarınızı almak için mutlaka kuvvetli olmak zorundasınız. Başkaca denenen ve denenecek olan bütün yollar boşuna ve sömürülmenin devam etmesini sağlayan oyalamadır.

Kuvvetli olmanın tek yolu da yönetilen durumundan yöneten durumuna geçmektir. Bütün çabalar bu yönde olmalı ve şuna katiyetle inanmalı ki senin senden ve senin sınıfından başka dostun olmaz. Onun için seni sen idare etmen kendi haklarını kendin çıkarman için hedefin iktidara gelmek kendi yararına kanunu kendin çıkarman olacaktır. O zaman «senin kaderin bu» deyenler elinle hakkını ve emeğinin karşılığını alınca kaderin kendi elinle nasıl değiştiğini göreceklerdir...

EREĞLİ OLAYLARI ve İŞÇİ SENDİKALARI

(Sayfa 1 den devam)

Dağdaş'ın bir kalem darbesi ile lağvedildiği ve bunun başında bulunan teknisyeninde Adana Veteriner Müdürü'nün emrine tayin edildiği henüz hatırlardadır. Böcekli buğdayı yemekte sakınca görmiyen bir bakanın, gıda kontrol işleri ile memleket çapında ilgilenmek üzere kurulmuş olan bir organizasyonu lüzumsuz görüp lağvetmesinaen daha olagan birşey yoktur. Fakat bakanlar böcekli buğdayı yemeye razı olurlarsa elin oğlunun bu noktada durmayıp, adama kokmuş et konservesi yedirmesi, masum çocukları zehirli süttozu ile beslemesi, iç çıkarcıların da zeytinyağına makine yağı karıştırmaları olagan bir hale gelir. Hükümetler böylesine tutarsız bir davranış içinde iken, sendikaların da demokrasinin vazgeçilmez baskı gurupları olarak yeterli bir şekilde teşkilâtlandıkları iddia edilemez. Sendikalarımız çoğunlukla hukuki meselelerin çözümlerini, bütün sorunların çözümünden çok daha önemli gördükleri için bir hukuk müşaviri istihdam etmekle yetinmekte, işçi sorunları ile yurt sorunları üzerinde bilinçlenmelerine ve haklarının savunulması için güçlenmelerine yardımcı olabilecek diğer teknik personelle ilişki kurmamakta tuhaf bir ısrar göstermektedirler.

Pek az uyanık ve ilerici sendikanın işçinin beslenmesi, barınması, giyinmesi, ısınıp aydınlanması, dinlenmesi, hatta eğlenmesine ilişkin konuları ele aldığını ve bu konulara eğitim programlarında yer ayırdığını görüyoruz. Durum böyle olunca çıkarcılar işçileri en zayıf oldukları noktadan vurmakta ve gelirlerinin % 50 - 60 kadarını harcadıkları besin ve beslenme ihtiyacı üzerinden kazıklamaktadırlar. İş Kanununa ilişkin maddeleri ezberden bilen sendika yöneticileri, kendilerine yedirilen yemek ile çarşıdan aldıkları ekmek hakkında pek az şey bildikleri için, işte bu noktada aldatılıyorlar.

Federasyon ve Konfederasyon seviyesinde düşünüldüğü zaman bile besin ve beslenme konusunda karanlıklar içinde bulunan işçi kuruluşları, bugün sahneye konmuş olan ve Türk toplumunu tüm olarak tehdidi altına almış bulunan Doğum Kontrolu, üretim artığı yiyeceklerin işçilere ve çocuklara yedirilmesi, Buğdayın atom ışınları ile ışınlandırılması, Sonora-64 buğdayının Türkiye'ye sokulması ile bu olayın işçi yaşantısındaki yansımaları hakkında pek az şey bilmekte ve bilmedikleri içinde yurt ve işçi sorunlarını savunamamaktadırlar.

Politikacılar ile politikacıların yörüngesine girmiş olan bazı kimseler «Sendikalar partiler dışında ve üstünde kalmalıdır» fikrini işleyerek, muhalefet yapanları ve gerçekleri ortaya koyanları politika yapmakla suçlayarak susturma çabası içindedirler. İşçiyi ve tüm toplumu bu yoldan uyutarak çıkarlarını sürdürmek istiyen iç ve dış menfaat çevreleri kurdukları koalisyonun güçlü hamleleri ile herkesi ve herşeyi yenebileceklerini zannediyorlar. Böyle olmasına rağmen güneşi balçıkla sıvamak kabil olamayacağı için, zaman zaman patlak veren olaylar bu kişilerin asıl amacını en tutucu çevrelere bile tanıtmış bulunmaktadır. Türkiyeyi artık ve bozuk yiyeceklerin tüketim pazarı, at eti ile eşek etinin et yerine kullanılabileceği bir gıda maddesi haline getirip, zeytinyağını makine yağı ile karıştırdıktan sonra pazara sürebilecekleri bir ülke haline getirmek istiyenlerin sonu iyice yaklaşmış görünüyor. Önümüzdeki günlerde halk daha uyanacak bir taraftan elini yorganın altına kadar sokarak işçinin yaptığı ve yapacağı çocuk sayısını kontrol etmek ve bir taraftan da mutfaklarımıza kokmuş et ile zehirli süttozu sokmak isteyenlerin kişiliklerini daha iyi anlayacaktır. Dünya Sağlık Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu gibi milletlerarası kuruluşları bir araç gibi kullanarak, çocuklarına ve işçilerine yediremedikleri yiyecekleri Türkiyede pazara çıkaranlar ile onların Türkiyedeki ortakları artık iyi bilinmektedirler.

İzledikleri politika dolayısiyle kendi halklarının bile sempatisini kaybetmiş olanlar kendi ülkelerinde sorguya çekilirlerken, onların Türkiyedeki ortakları da demokratik düzenin sağlayacağı imkânlar içinde Türk işçisi ile Türk halkına hesap vermek durumunda kalacaklardır.

Ancak geciktirilmesi çok sakıncalı olan hesap sorma gününü bir gün önce idrak edebilmek ve halkın cehaletinden, sendikaların bilinçsizliğinden yararlanan iç ve dış çıkarcıları binlerce insanın had veya kronik şekilde zehirlenerek çıkarlarını sürdürmekten alıkoyabilmek için, konuya bilimsel açıdan yaklaşmak gerekmektedir. Sendikalar bu tutum içinde kalır ve Üniversiteler de susmaya devam ederlerse, Ereğlide ceryan eden ikinci rezalet, üçüncü bir rezaletle unutturulacak ve şuradan buradan temin edilecek bir raporla geri kalan 50 ton et konservesi de işçiye bağıra çağıra yedirilecektir.

Birkaç kuruşluk ücret zammı için direnerek, Çorumdan veya Manisadan İstanbula ve Ankaraya kadar yürümeyi başarabilen işçiler, sorunlarının yalnız ücret meselesi olmadığını artık anlamalıdırlar. Fazla olarak halkı temsil eden örgütlenmiş ve gerçekten güçlü kuruluşlar yalnız işçi kuruluşlarıdır. Birçok hakkı kısıtlanmış ve yeni kurulmuş olan memur sendikaları ile mesleki dernekler, toplum adına işçi kuruluşları kadar etkili girişimler yapamazlar. Bu durum işçi kuruluşları ile onların başında buunanları topluma karşı da sorumlu bir duruma getirmekte ve işçiler kendi çıkarlarından başka toplum çıkarlarına da eğilme durumunda bulunmaktadırlar. Bu sorumluluk anlaşılmaz ve bu gibi olaylar karşısında yalnız bildiri yayınlamakla yetinilecek olursa o zaman kokmuş etle beslenmeye, zeytinyağına makine yağı karıştırılmasına ve karılarımıza helezon takılıp çocuk yapma hakkının kısıtlanmasına razı olmak gerekiyor. İşçiler kanunların kendilerine tanıdığı bütün hakları kullanarak bu olaylar karşısında direnme durumundadırlar.

BİR SENDİKACI ÖLDÜRÜLDÜ

(Sayfa 1 den devam)

tu. Ulus'tan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne doğru, üç bin işçi ile ilk yalınayak protesto yürüyüşünü o düzenlemişti. 1963 mahalli seçimlerinde Ankara Belediye başkan adayıydı.

Yurdun her yanına yayılmış, darmadağınık, yorganını sırtına almış, yarı göçebe yapı işçilerinin kurduğu güçlü bir sendikanın başkanı idi. Büyük baraj yapımlarında, petrol borusu döşemelerinde, anıtsal büyük yapılarda ve her çeşit inşaatta çalışan işçilerin önüne düşer, onların çalışma ve yaşama koşullarını düzeltirdi. Baba gibi severlerdi işçiler onu. Gerçekten en kötü şartlar içinde sigortasız, sağlık şartlarından güvensiz ücretleri düzensiz, çalışma saatleri belirsiz, her an kaza ve ölüm ile göğüs göğüse olan yapı işçilerinin babasıydı Tahir.

İskandinav ülkeleri yapı ve ağaç işçileri sendikası, herşeyi tamam bir matbaa armağan etmişti onun başında bulunduğu kuruluşa. Matbaayı işletmeğe ve günlük bir gazete kurmağa çalışıyordu. Yıllarca bu işin karşısına çıkarılan kanunlu kanunsuz, türlü engellerle üzüle hırslana cebelleşti durdu.

Akşamları sık sık buluşurduk. Masasında Emrullah Akdoğan ile Mevlüt Bayraktar hiç eksik olmazdı. Hep beraber can-ciğer, dostça yer içer, söyleşirlerdi. Bir yılbaşı gecesini Yorgun Savaşçılar meyhanesinde beraber geçirmiştik. Sayın ve şimdi çok kederli eşi de yanındaydı. Teype ses vermişlerdi ikisi de. Kırılası eller zavallı eşinden ve 7 yavrusundan ayırdılar onu.

II

Tahir Öztürk dost canlı bir gençti. Kimseyi kırıp incittiği görülmemişti. Gönlü açık, eli açıktı. Herkesin sevdiği, herkesi seven bu genç sendikacı, bütün anlamıyla bir halk çocuğu idi. Bu niteliğiyle tam Atatürkçü, özgürlükten yana tam bir milliyetçiydi. Amerikan etkisinde olduğu söz götürmeyen Türk-İş'ten ayrılmış, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na DİSK'e katılmıştı. İşçi haklarından en küçük bir ödün vermezdi.

Bu bakımdan küçük kardeşi Hüseyin Öztürk'ün, «Bu işin içinde başka iş var. Ama ne olduğunu kestiremiyoruz» demesini yabana atmamak gerek. Ne olabilir, «Bu işin içinde başka iş» Bu konuda düşünmek, yorum yapmak yararlıdır. Bu düşünüş bu yorum eksik, hatta yanlış da olsa, gene de Türk sendikacılığı için yararlıdır.

Bir genç adam, en yakın dostu ve iş arkadaşı tarafından öldürülmüştür. Bu, öldürenin de ölmesi demektir. Yakalanıp hapse atılması, yıllar yılı zindanda çürümesi, hatta asılması kaçınılmaz sonuçtur. Onun da çoluk çocuğu vardır. Onlar da ıstırap çekeceklerdir. Bir insan, böyle bir durumu nasıl, neden, ne hesapla göze alabilir?

Böyle bir canavarlığa rahmetli dostum Tahir Öztürk'ün yol açabileceğini sanmıyoruz. Katil olduğu sanılan Emrullah Akdoğan da mert görünüşlü idi. Bizim lisede okuyan oğullarının yetişmesi için ne kadar çırpındığını yakından bilirim. Bu iki insan arasında ne geçmiş olabilir? Tahir'in küçük kardeşi Mehmet de söylüyor: «Biz ağabeyimin Emrullah ile arasında daha önce geçmiş bir kavga, münakaşa ve buna benzer olayı da bilmiyoruz. Emrullah ile ağabeyimin arası çok iyi idi ve teklifsizlerdi. Aralarında geçmiş olan böyle bir kavga olsaydı, ağabeyim birlikte ne ava, ne de içki içmeğe gitmezdi.»

Peki, nedir 7 çocuğuna, eşine hiç acımadan gencecik bir adamı deviren etken? Ve nedir bir genç adamı, kendisini ve çoluk çocuğunu düşünmeden, elini kana bulamağa zorlayan gözü dönmüşlük? Para mı? Kıskançlık mı? Bu ikisi de olamaz. Bir iş uyuşmazlığı mı? Böyle bir uyuşmazlığın kanlı bir sonuca varmasını akıl almaz.

III

Türkiye'de sendikacılık akımı ilk kurbanını vermiştir. Bunu basit bir cinayet sayıp geçmek, bağışlanmaz bir yanlışlık olur. Fukara Tahir'in öldürülmesinde kimin çıkarı vardır? İlk önce bu sorunun üzerinde durmak gerekir. Bunun için de onun sendikacılık anlayışını sendikal savaşlarını gözden geçirmek zorunluğu vardır.

Tahir sendikacılığı bir kazanç kapısı saymamıştır hiç. Onun aylık 500 lira kişisel kazancını iteleyerek 150 lira aylıkla sendika yöneticiliği yaptığını herkes bilir. Bu görüşle verdiği örnek onu daima sendika ağalarıyla karşı karsıya getirmiştir. 15 Nisan 1950 de kurulan Yapı-İş sendikasının genel sekreterliğine seçilmiş, kısa süre sonra genel başkan olmuştu. O günden bu yana aynı görevin sorumluluğunu omuzlayan Tahir, bu sendika ağalarıyla çatışıp durmuştur.

Fukara Tahir, en zorlu savaşlarını daima yabancı şirketlerin dev patronlarına karşı yöneltmişti. 13 Ağustos 1962 de Karadeniz Ereğlisinde ikinci demir çelik tesislerinin çok namlı müteahhidi Morrison firmasına karşı düzenlediği büyük miting, unutulmaz bir başarı sağlamıştır. Bu başarı onun, sömürücü ve emperyalist çevrelerce mimlenmesine yetmişti. Batman - İskenderun boru hattı döşemesi, büyük Keban barajı müteahhitleriyle cebelleşmesi diye onları dize getirmesi, bu mimliliği daha da yaygınlaştırmıştı. Tahir bu iki yabancı dev şirket için de elbette istenilmeyen adam olacaktı.

Bundan başka fukara dostumuz, inşaat yaptıran, Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar, Emlâk Kredi Bankası müteahhitlerinin ve özel yerli şirketlerin de uykularını kaçıran, % 20 avans alarak yüzde üç yüz kazanmalarına karşı çıkan bir işçi lideriydi. Bu durumu ile sömürücü ve komprador ortaklığının baş belâsı kesilmişti. Onun öldürülmesinde türlü yollardan, türlü düzenlerden bu savaşın etkisi olmadığını sanmak, gelecek için uykuya dalmaktır.

IV

Türk ulusu, sosyal gelişmesinde pek az kurban vermiş bir toplumdur. Korkunç ve kapkara bir tevekkül bizi yüzyıllar boyu «Allah'tan bulsun» tesellisine itmiştir. Tahir Öztürk'ün öldürülmesi bu kötü tevekkülün kara perdesini yırtabilirse, o, ulusuna ölümü ile de hizmet etmiş sayılacaktır. Ancak bunun tek şartı, bu öldürülme karşısında çok titiz bir araştırma yapılmasıdır. Yapı-İş Sendikası defterlerinin ve belgelerinin, kasalar ve çekmeceler kırılarak kaçırılması da bu gerekliliği açıkça ortaya koymaktadır.

Türk zabıtası bu öldürülmenin gerçek nedenlerini bulmak ve hiç bir yanını gizlemeden halka açıklamak görevi ile karşı karşıyadır.

PROLETER TÜRKÜLERİ

(Şiirler)

Yakında çıkıyor

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi: Türkiye Maden - İş Sendikası 8. Bölge Temsilciliği adına : İsmet Ercan

Bu sayıda sorumlu yönetmen : Remzi İnanç

Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, *Karabük*

Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd Şti. *Ankara*